

Profetens fostermor Umm Ayman

Innehåll

- En kort översikt över Umm Ayman
- Hennes islam
- Hennes make Zayd ibn Haritha
- Hennes son Usama ibn Zayd
- Umm Ayman efter profetens död
- Hennes död

En kort översikt över Umm Ayman

Umm Ayman må Allah vara nöjd med honom! var en ädel kvinnlig följeslagare, profetens ﷺ slavinna och hans fostermor efter hans mor Amina bint Wahbs död. Profeten ärvde henne från sin mor, och hon stannade hos honom hela hans liv och tog hand om honom. Profeten älskade henne som en mor.

Umm Ayman hette **Baraka bint Tha'laba al-Habashiyya**. Hon var av etiopiskt ursprung och kom till Mekka tillsammans med den armé som kom för att förstöra Ka'ba. Quraysh tog henne som krigsbyte, och hon blev slavinna hos profetens far, 'Abdullah ibn 'Abd al-Muttalib. Det finns inga

uppgifter om hennes liv före Mekka eftersom hon var slavinna.

Efter profetens fars död stannade hon hos Amina tills Amina dog när profeten var sex år gammal. Hon tog hand om honom tills han blev vuxen och älskade honom som sin egen son, även om hon inte ammade honom. När profeten gifte sig med Khadija frigav han henne och brukade säga:

"Umm Ayman är min mor efter min mor."

Hon kallades:

- *Profetens fostermor*
- *Profetens slavinna*
- *Profetens tjänarinna*
- *Umm al-Ziba'*

Profeten gifte bort henne med **Muhammad ibn Obayd Allah ibn al-Harith**, och hon födde honom sonen **Ayman**, som stupade vid Hunayn. Efter hans död sade profeten:

"Den som vill gifta sig med en kvinna från paradiset, låt honom gifta sig med Umm Ayman."

Då gifte sig **Zayd ibn Haritha** med henne, och hon födde honom **Usama ibn Zayd**.

Hennes islam

Umm Ayman var en av de tidigt omvända. Det sägs att hon antog islam efter Khadija, 'Ali och Zayd ibn Haritha. Hon utvandrade till Abessinien och senare till Medina tillsammans med profetens familj. Hon deltog i flera strider, bland annat:

- Uhud
- Khaybar
- Hunayn

Vid Uhud gav hon vatten till de sårade och behandlade dem. När hon såg män fly från slagfältet kastade hon sand på dem och sade:

"Här, ta sländan och ge mig ditt svärd!"

Hon försvarade profeten med svärd och nådde honom för att försäkra sig om hans säkerhet. Under striden träffade Habban ibn al-‘Arqa henne med en pil så att hennes kläder föll av, och han skrattade åt henne. Profeten såg detta och blev arg. Han gav Sa‘d ibn Abi Waqqas en pil och Sa‘d sköt honom så att han föll baklänges och hans privata delar blottades. Profeten skrattade så att hans kindtänder syntes och bad för Sa‘d:

"Må Gud besvara din bön och göra ditt skott träffsäkert."

Vid Hunayn stod hon och hennes son Ayman kvar vid profeten när många flydde. Ayman kämpade tills han stupade. Under striden sade hon:

"Sabbat Allahu aqdamakum!" Hon menade *thabbat* (må Gud göra era fötter fasta), men uttalade fel. Profeten sade:

"Var tyst, du har svårt med uttalet."

Hennes make Zayd ibn Haritha

Efter sin första makes död gifte hon sig med **Zayd ibn Haritha**, profetens frigivne slav och adoptivson före islam. Han var från Banu Kalb men hade tagits till fånga och sålts på marknaden i Okaz. Hakim ibn Hizam köpte honom åt sin faster Khadija för 400 dirham.

Zayd var en av de första som antog islam — den tredje efter Khadija och ‘Ali. Han följde profeten i allt och deltog i alla strider:

- Badr
- Uhud
- Khaybar
- Khandaq
- Hdaybiyya

Profeten utsåg honom till befälhavare över sju expeditioner. Vid Mu‘ta utsåg profeten tre befälhavare:

1. Zayd
2. Om han stupade: Ja'far
3. Om han stupade: 'Abd Allah ibn Rawaha

Zayd stupade först, sedan Ja'far och 'Abd Allah, och Khalid ibn al-Walid tog över.

Hennes son Usama ibn Zayd

Usama föddes år 7 före hijra i Mekka. Han antog islam med sina föräldrar. Profeten dog när Usama var 20 år gammal. Profeten älskade honom mycket. Usama berättade:

"Profeten brukade sätta mig på sitt lår och al-Hasan och al-Husayn på sitt andra lår och säga: 'O Gud, jag älskar dem, så älska dem.'"

Profeten sade också:

"Usama är en av de mest älskade för mig, och jag hoppas att han blir en av de rättfärdiga bland er."

Trots sin unga ålder utsåg profeten honom till befälhavare över en expedition mot avgudadyrkarna. Han segrade, och profeten gladdes.

Efter profetens död hedrade kaliferna honom. Omar gav honom större bidrag än sin egen son 'Abd Allah. När 'Abd Allah frågade varför sade Omar:

"Usama var mer älskad av profeten än du, och hans far var mer älskad av profeten än din far."

Profeten utsåg honom även till befälhavare över armén som skulle marschera mot romarna i Levanten. Profeten dog innan armén avgick, men Abu Bakr fullföljde planen och Usama segrade.

Umm Ayman efter profetens död

Profeten älskade henne och brukade besöka henne. Efter hans död besökte Abu Bakr och Omar henne. När hon såg dem grät hon. De sade:

"Varför gråter du? Profeten har gått till något bättre."

Hon svarade:

"Jag gråter inte för att han har dött, utan för att uppenbarelsen från himlen har upphört."

Då började de båda gråta med henne.

Hon diktade också en elegi över profeten:

"Gråt, mitt öga, för i tårarna finns lindring, gråt mycket. När de sade att profeten blivit förlorad, död — det var den största prövningen. Gråt över den bästa vi förlorat i denna värld, den som utvaldes med himlens uppenbarelse. Med rikliga tårar tills Gud dömer i din sak."

Hennes död

Lärda skiljer sig åt om året för hennes död:

- al-Dhahabi: några månader efter profetens död
- vissa: efter Omars död
- al-Hakim: i början av Othmans kalifat

Hon begravdes i **al-Baqi'**.

Källor

- Ibn Sa'd: *al-Tabaqat al-Kubra*
- al-Dhahabi: *Siyar A'lam al-Nubala'*
- Ibn 'Abd al-Barr: *al-Isti'ab*
- Ibn al-Athir: *Asad al-Ghaba*

- Ibn Hajar al-‘Asqalani: al-Isaba